

saaledes, at der svares kun omtrent $\frac{1}{12}$ af det hele Beløb af Formue og Velighed. Jeg skal tillade mig med nogle Ord at udtale, hvad jeg forstaaer ved Communen, seet fra Statens Side. Jeg forstaaer derved: alle de Beboere, der paa en vis paa Kortet betegnet Plads leve i en selvstændig Stilling; og det, hvorved jeg troer man vækker det communale Liv i det Smaa og Fædrelandsfjærighed i det Store, er at give alle disse Beboere samme Ret til at gavne deres Commune og Fædreland; den modfatte Betragtning fører til Slaveaand og jager efter Skinnet. Det er denne Side, hvorfra jeg bringer denne Sag, og hvorfor jeg troer, det bliver noget misligt, naar man opstiller det saaledes, at de høiest Besattede skulle have Majoritet. Det er især misligt, naar man tager Hensyn til det Løfte i Grundloven, hvor der staaer, at „Communerne skulle have Ret til at styre deres Anliggender under Statens Tilfyn“, og efterhaanden lader Mere og Mere gaae over til Communerens selvstændige Behandling, end ogsaa Skattegjenstande, thi hvis man saa tillige kommer ind paa, at det er de høiere Besattede, der skulle have Majoriteten, saa bliver Resultatet det, at de høiere Besattede egentlig faae Lov til at handle med de mindre Besattede, som de finde for godt. Man vil vel her be- raabe sig paa, hvad man kalder Statens Tilfyn; men naar man seer, hvorledes det i Almindelighed gaaer, saa viser det sig jo, at det er meget lettere for dem, der staae paa et høiere Trin i Samfundet, at faae Ret, naar de finde sig forurettede, end for dem, der staae paa et lavere Trin.

Naar man derfor ordnede det saaledes, at Communalbestyrelserne bleve sammensatte efter den almindelige Valgret i Overensstemmelse med Valgene til Folkethinget, saa troer jeg, det var det Bedste. Hvorvidt det for Tiden kan opnaaes, har jeg ikke nogen Mening om, men saa Meget kan jeg for mit eget Bedkommende udtale, at jeg ikke kan stemme for nogen Lov i den her omhandlede Retning, naar ikke det Princip indeholdes deri, at i det Mindste Halv- delen af Medlemmerne af de communale Bestyrelser vælges ved almindelige Valg.

Knudsen: Den meget ærede Rigsdagsmand fra Manders Amts Ake Valgkreds (Kraiberg)yttrede i det Foredrag, han nylig holdt, at han ikke kunde gaae ind paa Lovforslaget, som det foreligger, navnlig med Hensyn til det Valgprincip, som er foreslaaet. Han kunde kun gaae ind paa et Princip i Righed med det, som gjælder for Valgene til Folkethinget; men han udviklede ikke dette nyere, idet han for sin Formening kun anførte nogle smukke Talemaader. Han sagde ikke, hvorfor han ikke kunde gaae ind paa et saadant Princip som det, der er opstillet i Udkastet. Det er jo meget let og lyder i Almindelighed meget smukt at sige, at Alle, ligesom til Folkethinget og Lands- thinget, bør være lige berettigede til at vælge ogsaa til Communerne, men i Praxis, i det virkelige Liv troer jeg det kan være meget uhel- digt. Hvad det Valgprincip angaaer, der er lagt til Grund i det foreliggende Udkast, da er det jo det samme, som er lagt til Grund for Valgene i Sognecommunerne paa Landet ifølge Loven af 22de Marts 1855. Vil den ærede Rigsdagsmand eftersee denne Lov — men det behøver han vist ikke, thi han kender den uden Tvivl — da vil han see, at der staaer, at den større Halvdeel af Sogneforstanderska- bets Medlemmer netop skal vælges af dem, der ere høiest beskattede i Communen. Jeg kan nu ikke indsee, at der er mindre Fare ved at give almindelig Valgberettigelse i Kjøbstadcommu- nerne end ved at give en saadan paa Landet. Jeg troer tværtimod, at det Modfatte er Til- fældet; jeg troer, at de større Næringsdrivende, de høiere Besattede i Kjøbstæderne snarere kunne være udsatte for ikke at faae den tilhørlige Indflydelse paa de Udgifter, der blive paalagte Communerne, naar de ikke have en større Be- rettigelse med Hensyn til Valgene end de min- dre Formuende. Jeg troer derfor, at netop det Valgprincip, som er lagt til Grund i det foreliggende Lovudkast, er saaledes, at alle de, der ville, at Enhver skal have Sit, og at man ikke skal gaae de større Næringsdrivende i Byerne for nær, kunne gaae ind derpaa.

Jeg vil forresten tillade mig at gjøre op- mærksom paa den sidste Passus af § 4 i det